

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

*Jitka Hůsková
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,
Fakulta humanitních studií,
Ústav zdravotnických věd*

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

KVALITA VE VZDĚLÁVÁNÍ:

- Téma nesporně stále aktuální, a to především svou stálostí.
- Téma kvality ve vzdělávání permanentně doprovází změny, od kterých se očekává další, lepší a hlavně vyšší kvalita.

V praxi se však ukazuje, že očekávaná vyšší úroveň kvality jako by nebyla stále naplněna a že skutečný výsledek není až tak pozitivní, přínosný a ani pro studenta rozvíjející.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

PREGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVA SESTERSKÉHO POVOLÁNÍ:

- Doznala změn zejména v souvislosti se vstupem do EU.
- Ukotvená legislativní opora.
- Odborná klinická praxe tvoří 50 % výuky.
- Vysoké požadavky na profesní kvalitu.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

KLINICKÉ PROSTŘEDÍ OŠETŘOVATELSKÉ PRAXE:

- Významné propojení mezi teorií a praxí.
- Realita skutečně poskytované péče, kterou nemá jen student detailně pozorovat, ale aktivně se zapojit.
- Nelze nahradit simulačním centrem.

Kvalita nebo kvantita ošetrovateľské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovateľství

PROMĚNA TRADIČNÍ KLINICKÉ VÝUKY:

- Role učitele (*odpovídal za výuku teorie i praxe u skupiny studentů*).
- Pojmy: mentor, tutor, koordinátor praxe.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

PROMĚNA TRADIČNÍ KLINICKÉ VÝUKY:

- Efektivita výuky klinické praxe prostřednictvím mentora
= podpora studenta, profesní identita, motivace zůstat
v profesi (*Gurková, Zeleníková, 2017*).
- DOPROVÁZENÍ SESTRY SESTROU.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

MENTOR:

Mentor zaveden do ošetrovatelského vzdělávání jako reakce na realitu šoku, který prožívaly začínající sestry ze školy *(Marick, 1988, In Špirudová 2015)*.

Vztah mezi studentem a mentorem byl potvrzen jako zásadní faktor ovlivňující efektivitu klinické výuky *(Gurková, Zeleníková 2015)*.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

ZDRAVOTNICKÝ SYSTÉM/KLINICKÁ PRAXE:

- Formální přijetí změn.
- Ošetrovatelství v ČR jako obor konzervativní a nehomogenní
(ekonomické úspory, vzdělanostní a generační rivalita).
- Nedostatek NLZP/ nedostatek mentorů.
- ZL kraj: chybí 160 NLZP *(téma: Kulatý stůl, zdravotnictví ZL kraje 2022).*

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

ZDRAVOTNICKÝ SYSTÉM/KLINICKÁ PRAXE/ VZDĚLAVATEL:

- Výuka na klinickém pracovišti nemusí být vždy v souladu s požadavky vzdělávací instituce (*rozkol mezi teorií a praxí, který se spíše prohlubuje, než aby docházelo k jeho integraci*).
- AKREDITACE STUDIJNÍHO PROGRAMU.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

KVANTITA A KVALITA V PROCESU UČENÍ SESTRY:

- Přerozdělování úkolů studentům na praxi (*orientace na výkony*).
- Rigidní, strukturované, ritualistické plnění úkolů po studentech.
- Tendence studenta vyhovět rutinnímu chodu pracoviště.

Zadávání úkolů studentovi podporuje časová tíseň, časové rozvržení chodu oddělení, administrativní zátěž NLZP personálu, obrat hospitalizací ...

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ PREGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVU SESTER:

- Fyzický prostor klinického pracoviště (*vybavení pomůckami – nedodržování postupů ošetrovatelské péče*).
- Interpersonální vztahy na pracovišti.
- Organizační struktura a zapojení studenta do péče (*student se nemusí cítit jako člen multidisciplinárního týmu*).
- Strategie výuky, metody (*vedení studenta*).

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

FENOMÉN ČASU V PREGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVĚ SESTER:

Nácvik ošetrovatelských činností.

Vlastní holistická péče.

Specifika medicínské péče v konkrétním oboru.

Teoretické opakování (*simulační cvičení, kazuistiky...*)

Analýza, reflexe.

ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ.

KOMUNIKACE.

Komfort studenta, jeho bezpečí.

Aj.

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

FENOMÉN ČASU V PREGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVĚ SESTER:

Jak dlouho by měl zůstat student na pracovišti?

*Bude proces profesní přípravy lepší při častější rotaci
a vystřídání co nejvíce klinických oborů?*

*Nezůstat na pracovišti, kde se student cítí „bezpečně“
a chce se klinickému oboru věnovat důkladněji?*

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

FENOMÉN ČASU V REALITĚ KLINICKÉ PRAXE:

- Doprovod pacienta na vyšetření.
- Odnášení biologického materiálu.
- Dezinfekce ploch po stravování nemocných.
- Výměna dezinfekcí u lůžka.
- Dezinfekce lůžka a úprava po odchodu pacienta.
- **DLOUHÉ STÁNÍ NA VYŠETŘOVNĚ.**

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

SHRNUTÍ

UNIVERZITA:

Úroveň vědeckého poznání do roviny didaktické a v praxi použitelné.
Výuka ve shodě s akreditovaným SP.

KLINICKÉHO PROSTŘEDÍ:

Jedinečný prostor pro reálné učení ošetrovatelské praxe.
Získat studenta, otevřít mu „vrátka...“.

KAM KRÁČÍŠ ČESKÁ
SESTRO...

VZDĚLÁNÍ JE VZLETEM,
LETEM VÝŠ...

Ivan Vyskočil

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Jitka Hůsková
huskova@utb.cz

Kvalita nebo kvantita ošetrovatelské praxe v rámci studijního programu Všeobecné ošetrovatelství

Použitá literatura:

ŠPIRUDOVÁ, Lenka. *Doprovázení v ošetrovatelství II: doprovázení sester sestrami, mentorování, adaptační proces, supervize*. Praha: Grada Publishing, 2015. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5711-7.

GURKOVÁ, Elena a Renáta ZELENÍKOVÁ. *Klinické prostředí v přípravě sester: organizace, strategie, hodnocení*. Praha: Grada Publishing, 2017. Sestra (Grada). ISBN 978-80-271-0583-0.

FOTOGRAFIE:

Aneta Smetánková